

"Marinens flygväsende", vars första flygskola på hösten 1913 var förlagd till Oscar Fredriksborg på Rindön, hade sedan 1919 sin vinterutbildning av förare, spanare och flygbåtsmaskinister på den sk Vinterflygskolan på Hägernäsvisken.

Det var på Hägernäs år - 22

foto: einar christell

■ ■ Ovan: Med besökare från Malmöslätt ombord på "H M Freja" — vinterflygskolan 1922. Lätt märke till den enhetliga klädseln... bla... ■ Nedan tv: Flygstationen — med tälthangarerna vid strandkanten — och "H M Freja" vid Hägernäs. I förgrunden bandy- och mollonsplanen. ■ Nedan th: En olycka händer så till... om man landar på för svag is. Här en Albatros som föll ett kylstapel bad. ■ ■ ■

Det urbogserades från Skeppsholmen i början av januari 1919 den avriggade ångkorvetten Freja för "infrysning" i Stora Värtans is. Ombord på Freja var all personal förlagd. Flygplanen ställdes in i tälthangarer längs strandkanten, där även en liten stuga var byggd. I denna värmdes "maskinisterna" kylvatten till motorerna och utförde även översyn av dessa.

De skickliga flygbåtsmaskinisterna — den tidens chefmekaniker — iordningställde och omhändertog flygplanen väl, mycket ofta under svåra väderleksförhållanden och stark kyla. Under de första veckorna

fick dock förare- och spanarelever själva klargöra planen under maskinisternas kontroll. □ Skolans flygplan var fem tyskbyggda Albatros, nr 1—5, samt två LVG (Luft Verkehrs Gesellschaft) nr 9—10, också byggda i Tyskland. Hur planen ("flygbåtarna") skulle flygas och kontrolleras var bestämt genom "Flygstationsorder" den 8 februari 1922.

Chef var den år 1916 hos Thulin flygutbildade kapten Arvid Flory (Sv Ae S aviatördiplom nr 76) och lärare löjtnanterna Wigert, Krook och Runius, fänriken Christell samt underofficerarna (styrmannen) Ahrenberg, Karlsson och

Edenbrandt samt maskinisten Nilsson.

□ Skolan hade i februari 1922 besök av dåvarande kronprinsen, vår nuvarande konung Gustaf VI Adolf, och hans son prins Bertil, vilka transporterades mellan Djursholm och "Freja" med en specialbyggd "motorkälke".

Den 10-årige prinsen var mycket intresserad av flygplanen och i synnerhet av motorerna. Han tillfrågades om han skulle vilja bli flygare, och han svarade "Ja, det vill jag gärna — men jag får nog inte för pappa".

□ Arméflygare från Malmen

med sin chef kapten Gösta von Porat besökte Hägernäs denna vinter med åtta Phoenix-Dront, två Tummeliten ("Lisa") och en Albatros.

Efter en dags flygning brukade man spela bandy en timme på banan, som iordningställdes intill "Freja". Sedan duschade man ombord, klädde om sig till middag samt diskuterade om vad som under dagen tilldragit sig i luften eller vid start- och landningsmärket på isen. Idylliskt, kan det kanske tyckas. Men så brukade faktiskt tjänsten gestalta sig vid det svenska marinflyget för 45 år sedan. ■

C-ELL

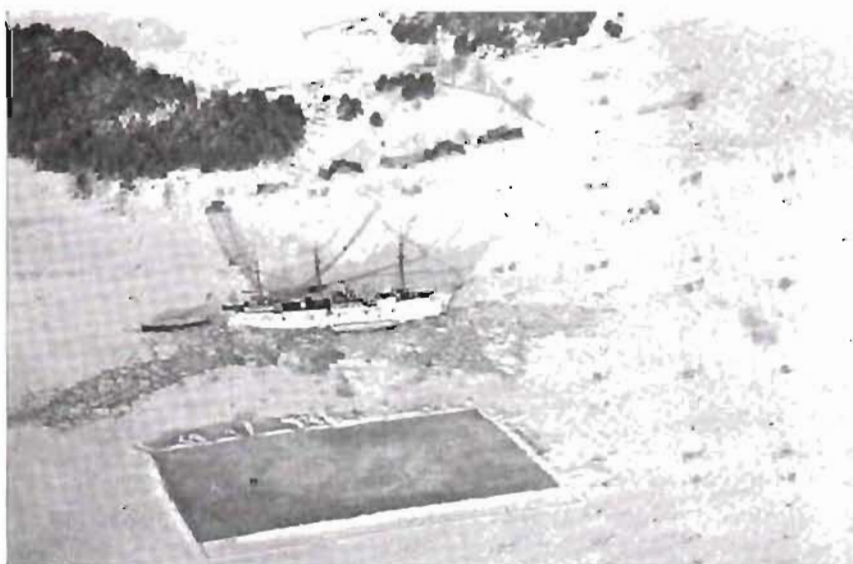

foto: einar christell

